

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200242
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8120200242.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX D., právne zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 250 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
- III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % vychádzajúc pri výpočte trov konania z prisúdenej istiny, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 3.1.2020 domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 679,50 eura a náhrady trov konania.
2. V žalobe uviedla, že dňa 10.7.2015 so žalovaným uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500122171, na základe ktorej jej žalovaný poskytol finančné prostriedky. Okrem spotrebiteľskej zmluvy jej žalovaný podsunul na podpis viaceré dokumenty, medzi ktorými bola aj Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500122171 zo dňa 10.07.2015 a Dohoda o poskytovaní služieb č. 8500122171 zo dňa 10.7.2015. Žalobou zo dňa 09.11.2018 sa v konaní vedenom na OS Prešov pod sp. zn. 9Csp/215/2018 domáhala vydania bezdôvodného obohatenia z predmetného spotrebiteľského úveru založeného zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 10.7.2015, ako aj určenia neprijateľných zmluvných podmienok. Rozsudkom OS Prešov zo dňa 4.3.2019 č.k. 9Csp/215/2018-85 bol žalovaný zaviazaný k povinnosti zaplatiť sumu 1 359 eur titulom bezdôvodného obohatenia na jej úkor. Proti citovanému rozsudku podala žalovaná odvolanie, pričom Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 21.10.2019 č.k. 18Co/66/2019-121 prvoinštančný rozsudok v napadnutej časti potvrdil. Citovanými súdnymi rozhodnutiami je preukázané, že žalovaný porušil jej právo tým, že uzatvoril s ňou úverovú zmluvu, ktorej obsah nezodpovedal návrhu zmluvy v údajoch o RPMN, čím sa bezdôvodne obohatil. S poukazom na uvedené súdne rozhodnutia je nesporné, že na súde úspešne uplatnila porušenie svojho práva s poukazom na vadný proces kontraktácie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Až po úkonoch procesného útoku a obrany z jej strany na prvoinštančnom a odvolacom súde (napriek sústavnému odporu žalovaného) úspešne uplatnila svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Ujma, ktorá jej objektívne vznikla bola vo výške 1 359 eur (právoplatne priznané bezdôvodné

obohatenie). Za primeranú výšku finančného zadostučinenia považuje sumu vo výške 679,50 eur, teda polovicu z ujmy, ktorá jej reálne vznikla z dôvodu vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej. Výška finančného zadostučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je jeho primeranosť.

3. Žalobkyňa ako dôkazy označila rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9Csp/215/2018 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/66/2019.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a navrhol ju ako nedôvodnú zamietnuť. Namietal, že účelom ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa bolo priznať spotrebiteľovi, ktorému dodávateľ porušil alebo neuznal nejaké jeho spotrebiteľské práva (najmä v reklamačnom konaní), primerané zadostučinenie za to, že tieto svoje práva musel spotrebiteľ následne účelne uplatňovať alebo brániť v súdnom konaní, a nie primerané zadostučinenie priamo za ich akékoľvek porušenie (bez ohľadu na ich uplatnenie v súdnom konaní). Žalovaný tvrdol, že nie sú preto splnené podmienky pre uplatňovanie žalovaného nároku. Okrem podanej žaloby žalobca podal aj inú žalobu o zaplatenie finančného zadostučinenia, a o ktorej je vedené konanie pod sp. zn. 32Csp/17/2019. Žalobcovi nebránila žiadna objektívna prekážka uplatňovania požiadavky na primerané finančné zadostučinenie už v danom konaní, a to aj s odkazom na rozhodnutie 9Csp/215/2018 (napríklad aj formou zmeny žaloby, ktorú Civilný sporový poriadok upravuje ako prostriedok na rozšírenie uplatňovaného nároku čo do dôvodov, výšky práve aj s poukazom na hospodárnosť civilného procesu). Ak by účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. malo byť priznanie primeranej satisfakcie spotrebiteľovi, potom je zrejme, že skutkovo a právne neopodstatnené multiplikovanie súdnych sporov sleduje dosiahnutie iného účelu, ako má na mysli toto ustanovenie. Postup žalobcu sa javí ďalej tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností a skutkových okolností. Žalovaný preto tvrdí, že je na mieste posúdiť žalobu aj s poukazom na dodržanie zásad vyjadrených v článku 3 a 5 Civilného sporového poriadku. Opísaný postup žalobcu je nielen príkladom toho, že ide o snahu znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu. Súčasne je zrejme, že žalobca takýmto spôsobom zneužíva ustanovenie § 3 ods. 5 uvedeného zákona, pretože nesleduje dosiahnutie účelu - nastolenie rovnováhy zmluvných strán, ale vytvorenie neoprávneného obohatenia. Zadostučinenie“ je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Právny poriadok pozná takúto formou náhrady či odškodnenia v rôznych prípadoch a situáciách. Pre porovnanie je možné poukázať na to, že žalobcom požadovaná suma napríklad dosahuje sumu bolestného v prípade niektorých stredne ťažkých úrazov či poškodení zdravia.

5. Žalobkyňa v replike poukázala na to, že súd právoplatne judikoval, že žalovaný má vydať bezdôvodné obohatenie, ktoré získal plnením z neplatného právneho úkonu (úverovej zmluvy). K platnému vzniku úverovej zmluvy nedošlo kvôli problematickému uvádzaniu RPMN zo strany žalovaného v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Žalobkyňa na súde evidentne úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi (Občiansky zákonník a zákon o spotrebiteľských úveroch), čím bola naplnená hypotéza právnej normy uvedená v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. V súvislosti s naznačenou argumentáciou o zmysle a účele inštitútu primeraného finančného zadostučinenia dala do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.05.2017 sp.zn. 2Co/137/2016 a rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.04.2019 sp.zn. 25Co/107/2018. Ak žalovaný vo svojom vyjadrení namietal, že okrem tejto žaloby vedie žalobkyňa proti nemu aj iné konania o PFZ (zrejme z iných spotrebiteľských vzťahov) a mala všetky svoje nároky na PFZ uplatniť jednou žalobou, potom je nutné konštatovať, že takýto argument nemá zákonné ukotvenie (zákonnú oporu). Samotná žalobkyňa ako dominus litis rozhoduje o uplatnení či neuplatnení svojich subjektívnych práv a procesných nástrojov na ich uplatnenie a to bez ohľadu na vôľu, či akceptáciu žalovaného ako dlhodobého porušovateľa spotrebiteľských práv. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie totiž nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej. Súd rozhodujúci o PFZ musí následne dôkladne posúdiť o aký základ nároku v danej veci ide. Nie je vylúčené, aby si spotrebiteľ uplatnil viaceré nároky na PFZ dokonca z tej istej úverovej zmluvy, ak dodávateľ viacerými konaniami poruší rôzne ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa

30.01.2020 č.k. 8Co/141/2019-164 a uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.10.2017 č.k. 9Co/76/2017-137).

6. Žalovaný v duplike poprel vznik a výšku nároku, ktorého zaplata sa žalobkyňa domáha. Z podanej žaloby ani vyjadrenia nevyplýva preukázanie takých skutočností, ktoré by preukazovali uplatňovaný nárok čo do základu, ako aj čo do výšky. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. vychádza z predpokladu konkrétneho porušenia, ktoré namietal a uplatňoval spotrebiteľ a na základe tohto konkrétneho porušenia prijatý záver o porušení práva spotrebiteľa. Posledná veta uvedeného ustanovenia nie je právnou normou samou o sebe, ale predstavuje súčasť určitého normatívneho celku. Len na jej základe nie je možné zakladať žiadny nárok, pretože podmienka – úspešné uplatnenie porušenia práva – musí súvisieť s konkrétnym súdnym rozhodnutím o tom, že konkrétne právo spotrebiteľa porušené bolo. Takéto rozhodnutie vydané nebolo, a vyššie označený rozsudok nie je rozhodnutím o úspešnom uplatnení porušenia práva žalobcu ako spotrebiteľa. Predpoklad formulovaný v zákone, cit. „úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ vyžaduje logicky rozhodnutie vo výroku súdu, v ktorom sa uvedené konštatuje. Uvedené vyplýva zo základného princípu civilného sporu – pre súd a každý orgán je záväzný len výrok rozhodnutia, nie odôvodnenie rozhodnutia (porov. § 159 ods. 2 O.s.p., § 228 ods. 2 CSP). S poukazom na judikatúru ústavného súdu SR, ako aj rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sa vyžaduje rozhodnutie (teda autoritatívne vyslovenie porušenia v podobe výroku ako jedinej záväznej a právne relevantnej časti každého rozhodnutia), ktorým spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti. Žalobkyňa si ako spotrebiteľ neuplatňovala v žiadnom súdnom konaní porušenie svojich práv alebo povinností. Túto právnú skutočnosť t. j. predchádzajúce úspešné uplatňovanie práv a povinností, si mylne zamieňa s tým, že medzi účastníkmi konania prebehlo konanie, v ktorom sa rozhodovalo o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, neprijateľnosti zmluvnej podmienky, povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, a i. Vyššie uvedenými skutočnosťami deklaruje žalovaný to, že na strane žalobkyne nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna ťažko napravitelná majetková, resp. nemajetková ujma alebo škoda, ktorá by prípadne zakladala premisu o možnosti nároku na finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa v podanej žalobe neosvedčila a nepreukázala splnenie zákonnej podmienky podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

7. Súd na prejednanie sporu nariadil pojednávanie na deň 16.8.2023, ktorého sa zúčastnila žalobkyňa ako aj jej právny zástupca. Právny zástupca svoju neúčast' riadne a včas ospravedlnil, preto súd pojednával v jeho neprítomnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisu a výsluchom žalobkyne a zistil tento skutkový stav:

9. Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 9Csp/215/2018 – 85 zo dňa 4.3.2019 uložil žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 1 359 eur ako bezdôvodné obohatenie získané na jeho úkor. V konaní o vydanie bezdôvodného obohataenia je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok zamietol a vyslovil, že žalovanému nárok na náhradu trov konania v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok nepriznáva.

10. Z odôvodnenia rozsudku okrem iného vyplýva, že dňa 10.07.2015 mala byť medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzavretá zmluva o revolvingovom úvere s nasledujúcimi parametrami: poskytnutá čiastka úveru – 1140 €, počet splátok – 36, mesačná splátka – 40,19 €, ročná úroková sadzba – 17,46 %, poplatok za poskytnutie úveru – 114 €. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má byť súčasťou zmluvy, bol dátum prvej splátky – 11.08.2015 a dátum poslednej splátky – 11.07.2018. Žalobca v návrhu uviedol, že úver bol zaplatený vo výške 2385 €. Súd preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovanou a zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem iného dlžník dňa 06.07.2015 požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 26,68%. V bode 6. zmluvy podpísanej veriteľom dňa 11.09.2014 sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka okrem údajov o RPMN. Návrh zmluvy prijal veriteľ s uvedením RPMN vo výške 26,53%. Prijatie návrhu vo forme „Oznámenia veriteľa“ obsahuje ďalšie údaje – dodatky, ktoré v offre uviedené nie sú a to a) dátum splatnosti prvej splátky, b) dátum splatnosti ďalších splátok, c) dátum splatnosti poslednej splátky, d) rozpis splátky na istinu a úroky. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah: § 43a ods. 1, § 43c ods. 1, § 44 ods. 2

Občianskeho zákonníka. Zmluva je uzavretá v momente zhody (konsenzu) vôle zmluvných strán o obsahu zmluvy tým, že riadne a včasné prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobudlo účinnosť (§ 43c ods. 2 OZ). Prijatím návrhu na uzavretie zmluvy bez zmien a doplnkov dochádza k zmluvnému konsenzu, ktorý má právotvorné účinky na vznik zmluvy. Zhoda vôle navrhovateľa a adresáta je predpokladom vzniku každej zmluvy. Zhoda vôle sa musí vzťahovať na celý obsah zmluvy. Ustanovenie § 44 ods. 2 OZ vychádza zo zásady, že prijatie návrhu (súhlas) musí byť úplné. Podmienkou vzniku zmluvy preto je, aby návrh na jej uzavretie bol prijatý v celom rozsahu bez akýchkoľvek doplnkov, zmien a výhrad. V prípade, že odpoveď na návrh obsahuje modifikáciu obsahu, resp. dodatky, výhrady, obmedzenia či iné zmeny, považuje sa za odmietnutie návrhu ako celku, za zánik pôvodného návrhu a za splnenia podmienok uvedených v § 43a ods. 1 OZ za nový návrh so zmeneným obsahom. V prípade protinávrhu dochádza k zmene doterajšieho postavenia subjektov, t. j. navrhovateľa a adresáta (obláta). V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN a splatnosti splátok podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov. Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN a k doplneniu ďalších zákonom obligatórne vyžadovaných zmluvných údajov, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu Zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je predmetom tohto konania, uzavretá nebola. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie Čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“ Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka. Rozpor oferty a jej prijatia je zvýraznený ešte aj „Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, ktoré oproti návrhu obsahuje ďalšie údaje ako napr. pomer istiny a úroku v splátke; dátum splatnosti prvej splátky úveru; dátum splatnosti poslednej splátky úveru a pod. Súd nesúhlasil s názorom žalobcu, že RPMN je výsledkom výpočtu a nie zmluvného dojednania, preto nemá vplyv na vznik zmluvy. Vyššie citované ustanovenia OZ nerozlišujú charakter a závažnosť rozdielnych údajov v návrhu a jeho prijatí ale vyžadujú jednoznačný konsenzus. Preto posudzovanie charakteru rozdielného údaja považuje súd za zbytočnú. Navyiac, ak RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, tak rozdielna výška RPMN logicky znamená rozdielnu výšku celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom (v prejednávanej veci uvedenú v návrhu a v prijatí návrhu)...Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo). Dohoda o poskytovaní služieb je zmluvou, ktorej existencia bez úverovej zmluvy nemá význam. Vznik tejto zmluvy je teda podmienený vznikom úverovej zmluvy. Ak teda zmluva nevznikla (na rozdiel od zmluvy neplatnej, ktorá vznikla ale pre určité vady je neplatná) nemožno v nej určovať neprijateľné zmluvné podmienky, keďže tieto neexistujú. Z uvedeného dôvodu, bola žaloba v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky zamietnutá.

11. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k.18Co/66/2019 - 121 zo dňa 21.10.2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a II. ako vecne správny.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove nadobudol právoplatnosť dňa 8.12.2019.

13. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že od roku 1995 pracuje ako učiteľka na základnej umeleckej škole a v čase keď brala tento úver potrebovala preklenúť obdobie, keď manžel bol nezamestnaný, potrebovala pokryť klasické výdavky na ubytovanie, na stravu atď. Stalo sa, že z tejto spoločnosti jej začali zrážať zo mzdy na základe inej zmluvy, tak si zobrala aj ten úver a malo to dosah na ňu.

Potvrdila, že zo strany žalovaného nedošlo k žiadnemu zastrašovaniu, volali ju aj písali, ale len také bežné. Žalovaný jej bezdôvodné obohatenie priznané na základe rozsudku 9Csp zaplatil riadne a včas. V období rokov 2012 -13 brala úvery, asi 10 to bolo, spolu vzala úvery do 20 000 eur. V dôsledku toho potom musela absolvovať súdne pojednávania, boli jej vykonávané zrážky zo mzdy, chodili jej klasické upozornenia, či poštou, či telefonicky, že mešká so splácaním. Z tohto úverového kolotoča sa žalobkyňa dostala možno pred 3 rokmi.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

18. Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. Podľa § 4 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3.

20. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je porušenie práva alebo povinnosti podľa osobitných predpisov slúžiacim na ochranu spotrebiteľa (napr. zákon o ochrane spotrebiteľa, o spotrebiteľskom úvere, o finančných službách na diaľku, osobitné ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka).

21. Krajský súd v Prešove vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil záver, že pokiaľ bol spotrebiteľ v predchádzajúcom spore úspešný pri uplatnení porušenia jeho práva ako spotrebiteľa, základ nároku je daný (napr. uznesenie 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018 alebo 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.1.2019 sa s týmto názorom stotožnil a uviedol nasledovné: „Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom

a osobitnými predpismi. Žiadnu inú podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje.“

22. V súlade s princípom právnej istoty upraveným v článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie preto rešpektuje uvedené právne závery vyšších súdnych autorít a plne na nich odkazuje.

23. S poukazom na tieto závery, keďže je nepochybné, vychádzajúc z právoplatného rozsudku vo veci sp. zn. 9Csp/215/2018, že pri uzatvorení predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli porušené práva žalobkyne ako spotrebiteľky v zmysle zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, čo je osobitný predpis slúžiaci na ochranu práv spotrebiteľa, je základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie daný.

24. Súd mal na základe zisteného skutkového stavu s poukazom na právnu úpravu primeraného finančného zadosťučinenia za to, že dikcia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa bola naplnená tým, že žalobkyňa ako spotrebiteľ bola úspešná v predchádzajúcom konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia, teda na súde úspešne uplatnila porušenie práv alebo povinností ustanovených zákonom o spotrebiteľských úveroch, a preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za toto porušenie práv spotrebiteľov, resp. povinností dodávateľa zodpovedá. Súd pritom zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože takáto podmienka nevyplýva zo znenia ustanovenia § 3 ods. 5 poslednej vety zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

25. Zmyslom primeraného finančného zadosťučinenia je jednak satisfakčná funkcia, tá sa však týka len konkrétneho spotrebiteľa, ktorému je primerané finančné zadosťučinenie priznané v relatívnej podobe. Okrem toho má primerané finančné zadosťučinenie aj preventívnu funkciu, ktorá nie je o nič menej významná a ktorej úlohou je odradiť nečestných dodávateľov od používania neprijateľných zmluvných podmienok či používania zmlúv neobsahujúcich zákonom predpísané náležitosti. Napokon existuje tu sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá má viesť k tomu, aby dodávatelia boli postihnutí aj v majetkovej sfére, keďže ako ukazuje už niekoľkoročná súdna prax, vyhlásenie zmluvných podmienok za neprijateľné a teda za neplatné, prípadne konštatovanie absencie požadovaných zákonných náležitostí v zmluvách so spotrebiteľmi (ide de facto o morálne odsúdenie), javí sa byť nedostatočným. Nemožno zabúdať na to, že bol to práve žalovaný, kto sa dopustil konania v rozpore so zákonom.

26. Významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to, o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Musí sa vychádzať z konkrétnych skutkových okolností, prihliadať na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania žalovaného, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Súd navyše zastáva názor, že porušenie práva alebo povinnosti vo vzťahu k spotrebiteľovi nemusí byť konštatované vo výroku rozsudku, pretože nevyplýva to znenia ustanovenia § 3 ods. 5 vety tretej zákona č. 250/2007 Z.z. V tomto prípade relevantné bolo len porušenie povinností zo strany dodávateľa, ktoré súd vyhodnotil v priamej súvislosti s priznaním nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda pokiaľ ide o spôsob uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a jej náležitosti /nedostatok dohody ohľadom RPMN/.

27. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, a preto žalobe vyhovel, avšak iba sčasti. V danom prípade súd považoval za spravodlivé priznať finančné zadosťučinenie vo výške 250 eur, ktoré je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a ktoré zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi primeranú satisfakciu a súčasne pôsobí dostatočne odradzujúco pre žalovaného, ktorého má „motivovať“ k tomu, aby sa v budúcnosti vyhol predkladaniu vadných zmlúv spotrebiteľom. V konaní bolo nepochybné preukázané, že žalovaný sa na úkor žalobkyne obohatil o sumu 1 359 eur a následne jej toto bezdôvodné obohatenie vydal. Žalobkyňa nepreukázala, že konaním žalovaného a následne domáhanie sa vydania bezdôvodného obohatenia malo negatívne dôsledky na vznik jej nepriaznivej majetkovej ako aj sociálnej situácie v konkrétnom čase, súd prvej inštancie s poukazom na okolnosti uvedeného prípadu považoval za primeranú výšku primeraného zadosťučinenia 250 eur. Vychádzal zo skutočnosti, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia a v porovnaní s inými prípadmi nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrášaniam zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku, či rodinný život.

28. Námietku žalovaného, že žalobkyňa podala proti nemu aj žalobu, ktorá bola vedená na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 32Csp/17/2019 a teda nič jej nebránilo uplatňovať si požiadavku na primerané finančné zadostučinenie už v danom konaní, súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V konaní sp. zn. 32Csp/17/2019 si žalobkyňa uplatnila primerané finančné zadostučinenie voči žalovanému na základe toho, že bola v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 25C/504/2015 o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy v postavení spotrebiteľa úspešná. V danom prípade právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným vznikol na základe zmluvy o úvere č. 8500049214 zo dňa 26.5.2014 a nemá teda žiadny súvis s prejednávanou vecou. Okrem toho, pokiaľ sa žalovaný domnieval, že veci majú byť prejednané v totožnom konaní, nič mu nebránilo podať riadny návrh na spojenie vecí a súd by tak bol povinný o jeho návrhu procesným spôsobom rozhodnúť. Vzhľadom tomu, že žalovaný tak neučinil, súd nepovažoval jeho námietku o začatí separátnych konaní za dôvodnú.

29. Podľa čl. 3 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoliavať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

30. Podľa čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

31. Podľa § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. Súd priznal žalobkyňi náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal ňou požadovanú sumu primeraného finančného zadostučinenia a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku, ten bol daný. Základná sadzba tarifnej odmeny advokáta sa pritom vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia (obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 05.05.2017). O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).